

til hvem man sagde: Vi fritage jer for ethvert Bidrag til Statens Udgifter, I, som dog i mangfoldige Tilfælde i særlig høj Grad nyde godt deraf; I nyde f. Eks. i overmaade høj Grad godt af Statens Skolevæsen — for blot at nævne det ene —, hvad der vil sige overordentlig meget, og I have mangfoldige andre Goder, men I skulle være fuldstændig fri for at tage Del i Statens Udgifter. Det vilde dog være unaturligt.

Disse indirekte Afgifter have jo de mageløse Egenskaber, for det første, at de ikke mærkes, og for det andet, at de, naar man ikke lægger dem paa de almindelige Forbrugsartikler, kunne undgaas. Hvilken anden Skat kan man sige det om? Det er jo dog overordentlig vigtigt, at Skatten ikke mærkes. Og det gør den indirekte Skat ikke. Der er ikke noget Menneske, ikke et eneste Menneske i det hele Land, som nogen Sinde lader sig afholde fra et eller andet Forbrug, som man har Lyst til, en eller anden Nydelse, af Hensyn til den indirekte Skat. Jeg tør sige: ikke en eneste; det falder ikke noget Menneske ind, naar han tænder sig en Cigar, at spørge om, hvad den koster i Afgift til Staten, eller naar han drikker et Glas Øl, Vin eller Brændevin; det kunde aldrig falde noget Menneske ind, paastaar jeg. Og den store Befolkning vil overhovedet ikke ane noget om, at den bliver beskattet paa denne Maade, fordi Skatten er saa umaadelig lempelig, saa uhyre lempelig, den vilde slet ikke ane noget derom, hvis ikke der var Teoretikere her, Doktrinære, som skulle fortælle Folk saa mange Ting, som skulle oplyse dem derom. Og man kan naturligvis oplyse noget derom, men hvad er det, man kan oplyse, naar det kommer til Stykket, selv om man faar nogle Regnskaber, hvoraf man gør nogle Uddrag, som, naar alt kommer til alt, ville være i høj Grad misvisende? — Og saa er der det andet, at man kan unddrage sig Skatten, at hvis man ikke vil ryge Cigarer, drikke Vin eller Brændevin osv., saa kan man lade være at betale denne Skat, hvilket ogsaa er en meget stor Fordel ved den. Det har nu ogsaa altid været Opfattelsen her i Højre, at indirekte Skatter skulde ombyttes, naar de skulle forandres, med andre indirekte Skatter og ikke med direkte, og det Standpunkt fastholde vi.

Naar vi da se paa andre af de Spørgsmaal, som her ere bragte under Debat, som den højtærede Minister har talt om, er det jo naturligt, at jeg ogsaa siger

et Par Ord om Finanstolden, som naturligvis spiller sin Rolle, og som ogsaa paa dette Lovforslag spiller en Rolle, i det mindste derved, at den foreslaaede Nedsættelse er saa meget stor, thi den er ikke mindre end 5 Mill. Kr. efter Ministerens Forslag. Nu bliver den endda mere efter de Forandringer, som ere foregaaede i Ministerens Forslag, men Ministeren foreslog altsaa 5 Mill. Kr.s Nedsættelse paa visse Forbrugsartikler. Med Hensyn til Forbrugsartikler har Højre altid stillet sig saaledes, at det har sagt: Paa de Artikler, som de store brede Lag bruge, give vi gerne Nedsættelse, der er ikke det mindste i Vejen derfor, og kan nogen føle sig lykkelig derved, saa meget desto bedre! Jeg tror nu ikke paa, at det er nogen Lykke, men de Herrer, som tale om det, sige, at det er meget godt, og saa tro maaske mange Mennesker det, og saa kan en Nedsættelse ogsaa gøre sin Nytte derved. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at naar man endelig vil røre ved Finanstoldsatterne og tilvejebringe ændrede Forhold der, saa gør man efter min Mening en stor Fejl, naar man fuldstændig ophæver en Toldsats. Hvis man endda *nedsætter* en Toldsats, har man altid Udsigt til, at der kan komme en større Indførsel og et større Forbrug, og derved større Indtægter, selv om Tolden er nedsat. Men *ophæver* man Toldsatsen, saa skal man nok komme til at mærke, at det er uigenkaldelig forbi med den. Jeg gør denne Bemærkning, fordi det forekommer mig, at det er noget af det mest umotiverede — skønt det ikke er noget nyt —, at man fuldstændig vil ophæve Tolden paa Petroleum. Den nuværende Told paa Petroleum indbringer omtrent 2 Mill. Kr., og Landstinget er tidligere gaaet med til at nedsætte Tolden paa Petroleum, som nu er 2 Øre pr. Pd. — det svarer omtrent til 3 Øre pr. Pot —, til det halve, og der er jo ikke nogen Tvivl om, at Landstinget vil gøre det samme nu. Men Forslaget har fuldstændig ophævet denne Told. Det vil altsaa sige, at medens Landstinget holder paa, at Staten derved, at der er en Told paa 1 Øre pr. Pund, indvinder 1 Mill. Kr., saa vil man, for at lette Befolkningen for 1 Øre pr. Pund Petroleum, berøve Statskassen 1 Mill. Kr. Er der nogen Mening i det? Jeg spørger: er der nogen som helst fornuftig Mening i det? Der er i Folkestinget af en Mand, som De vistnok alle ville anse for en Autoritet paa dette Omraade — det er nemlig den nuværende ærede Konseilspræsident —, da Toldloven